

Centrální evidence očkování (CEO)

Stav vakcinace proti HPV a další data NZIS

ČESKÁ VAKCINOLOGICKÁ
SPOLEČNOST ČLS JEP

Senát PČR, 17.9. 2025

Aktuální data dle stavu k 1.9. 2025

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Aktivity Senátu PČR

Kulatý stůl VZ Senátu ze září 2023 moderovaný senátorem O. Šimetskou, který se věnoval rakovině děložního hrdla a její eliminaci cestou prevence (očkování proti HPV, screening), cílům Globální strategie WHO k urychlení eliminace ca cervixu do roku 2030 (90-70-90), Evropského plánu boje proti rakovině a Národního onkologického plánu ČR, který mezinárodní cíle přebírá, ale zatím chybí konkrétní opatření k jejich dosažení.

VZ Senátu se také podrobně projednal návrhu Doporučení Rady EU o nádorových onemocněních, jimž lze předcházet očkováním a přijal usnesení č. 49 ze dne 29. května 2024, v němž vyzval vládu k řadě opatření.

VZ Poslanecké sněmovny, Dr. Petr Fifka, dne 18. června 2024 uspořádal kulatý stůl „Rakovině lze předejít také očkováním. HPV se netýká jen žen, ale i mužů.“ – otevření tématu dopadu HPV na muže; účast senátorů

VZ Senátu svým pozměňovacím návrhem přispěl ke změně zákona č. 48/1997 Sb. a od ledna 2024 je očkování proti HPV plně hrazeno z veřejného zdravotního pojištění všem dětem od dovršení 11 do dovršení 15 let (původně 13-14). Rodiče a děti tak získali více času na komunikaci s lékařem a využití možnosti plně hrazeného očkování.

Kulatý stůl Výboru pro zdravotnictví Senátu Parlamentu ČR „*Jak pokračujeme v ČR ve snaze vymýtit nádory způsobené lidským papilomavirem?*“ 3. dubna 2025, Zitterbart et al.

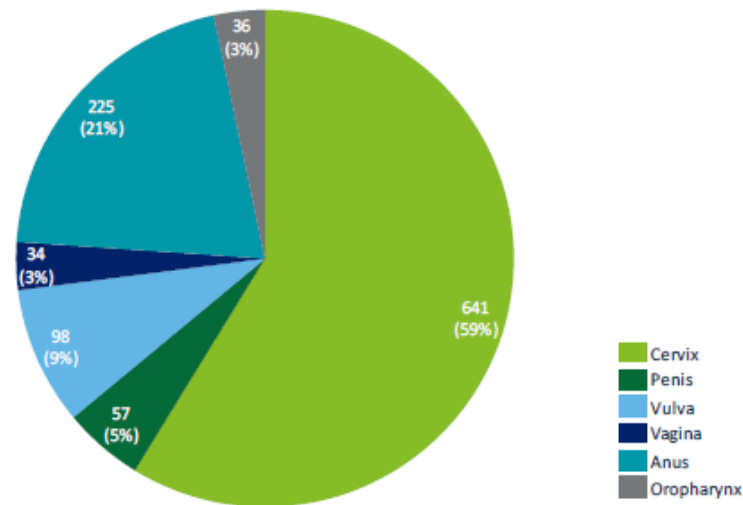

Figure 1. Estimation of primary tumors attributable to HPV based on actual numbers of primary tumors in 2021 in Belgium [9], [10].

Advancing public health: a roadmap to eliminating HPV-related cancers in Belgium | White paper

	World Health Organization		Europe's Beating Cancer Plan	
Vaccination	90%	Of girls fully vaccinated with HPV vaccine by 15 years old.	90%	Of the EU target population of girls fully vaccinated with HPV vaccine and the vaccination of boys significantly increased by 2030.
Screening	70%	Of women are screened using a high-performance test ³ by 35 years of age and by 45 years of age.	90%	Of the EU target population offered cervical cancer screening by 2025.
Treatment	90%	Of women identified with cervical disease receive treatment.	90%	Of eligible patients have access to tertiary specialized centers for treatment by 2030.

Zhoubné nádory asociované s lidskými papilomaviry představují epidemiologicky významnou skupinu postihující mnoho nemocných.

ČR: Roční incidence přesahuje **2 900** onemocnění a celková prevalence je vyšší než **32 000** osob žijících historií těchto onemocnění v osobní anamnéze.

Přehled epidemiologie zhoubných nádorů se vztahem k infekcím lidskými papilomaviry (HPV)

Absolutní počty

	Incidence			Prevalence		
	Průměrný roční počet nově diagnostikovaných onemocnění v letech 2019–2023			Počet osob žijících s novotvarem nebo jeho historií k 31. 12. 2023		
	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
ZN hrdla děložního (C53)	771	-	771	17 843	-	17 843
ZN vulvy a pochvy (C51, C52)	309	-	309	2 593	-	2 593
ZN řiti a řitního kanálu (C21)	213	62	151	1 605	384	1 221
ZN pyje (C60)	123	123	-	1 052	1 052	-
ZN dutiny ústní a orofaryngu (C01–C06, C09-C10)	1 489	1 069	420	8 936	5 866	3 070
Celkem	2 905	1 254	1 651	32 029	7 302	24 727

Vývoj incidence a mortality karcinomu hrdla děložního

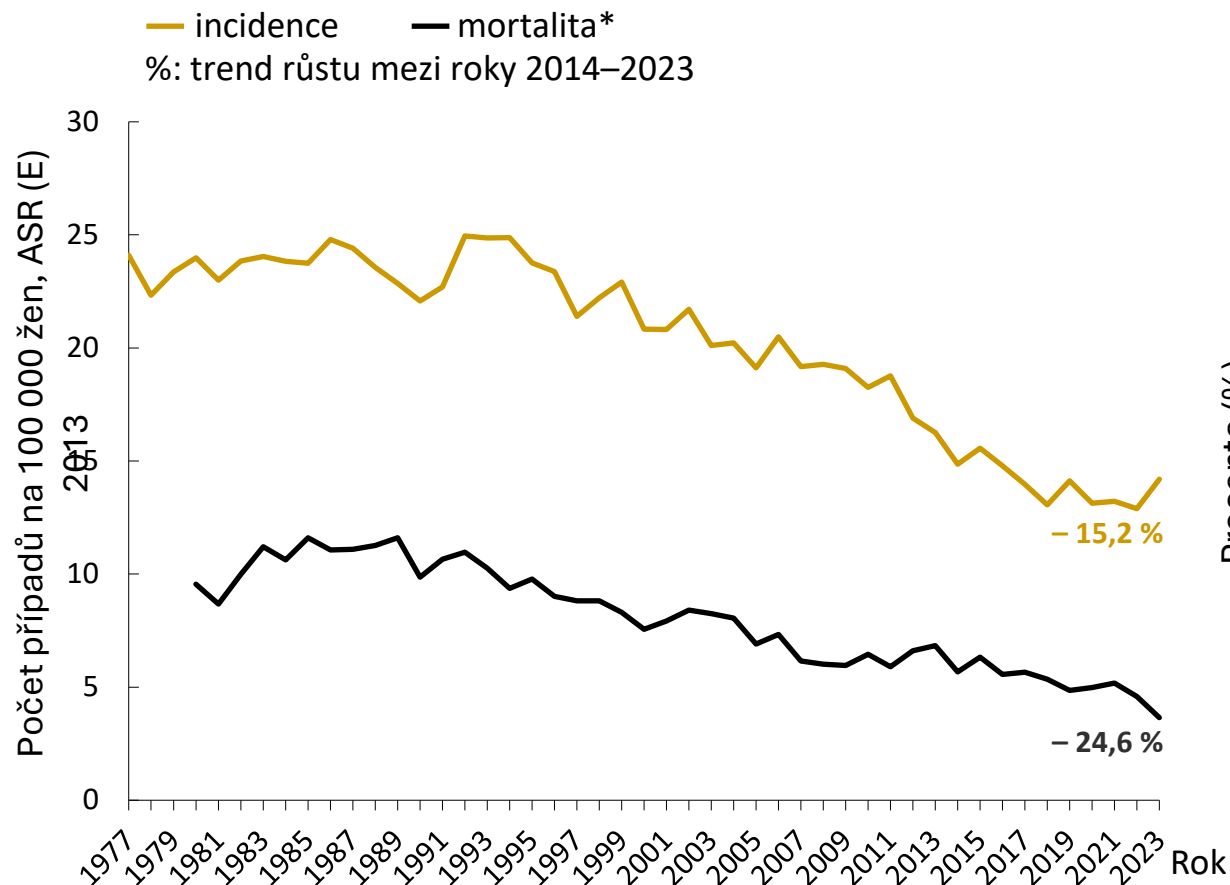
Zdroj: Národní onkologický registr, *Český statistický úřad

2014–2023: Ročně cca 770 nových nádorů, z toho 280 pozdě zachycených. Mortalita: 300.

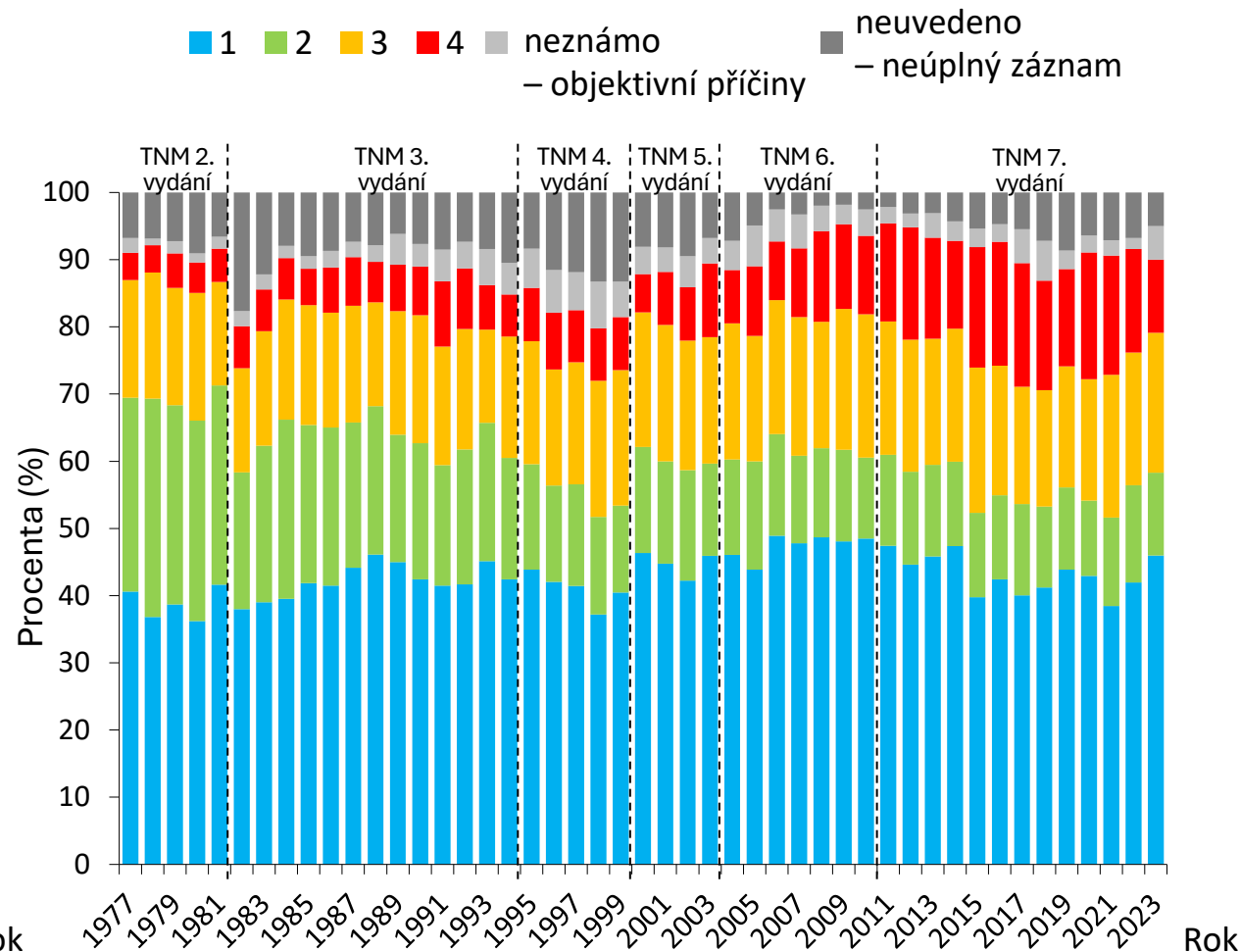
Vývoj incidence a mortality

ASR (E) 2013: počet na 100 000 žen

věkově standardizovaný na evropský věkový standard 2013

Vývoj záchytu stadií onemocnění

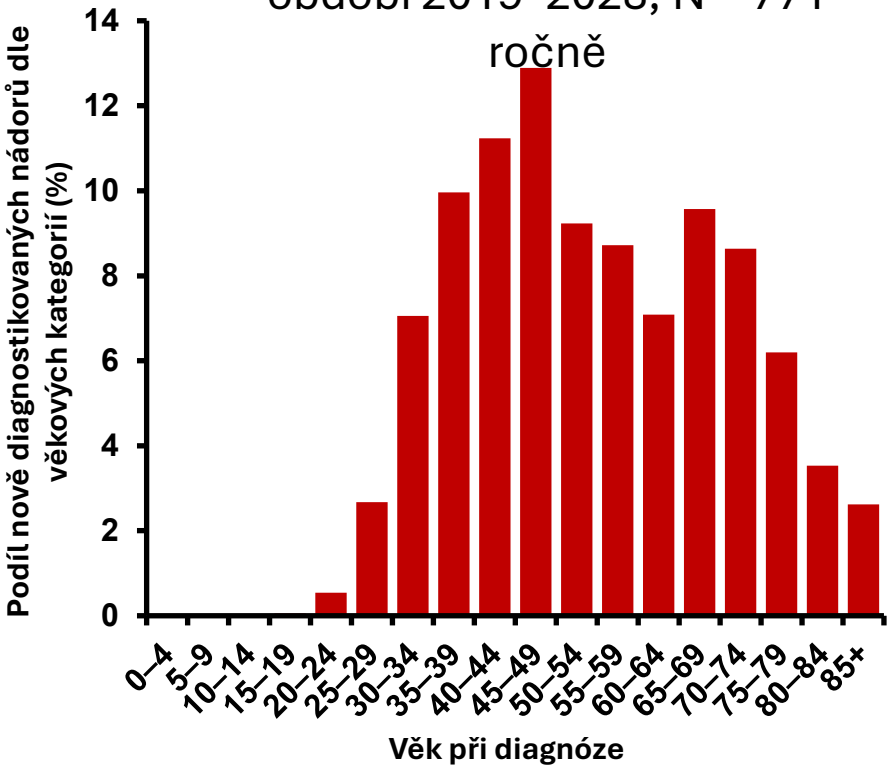

Věk pacientek s karcinomem hrdla děložního (C53)

Zdroj: Národní onkologický registr

Věková struktura

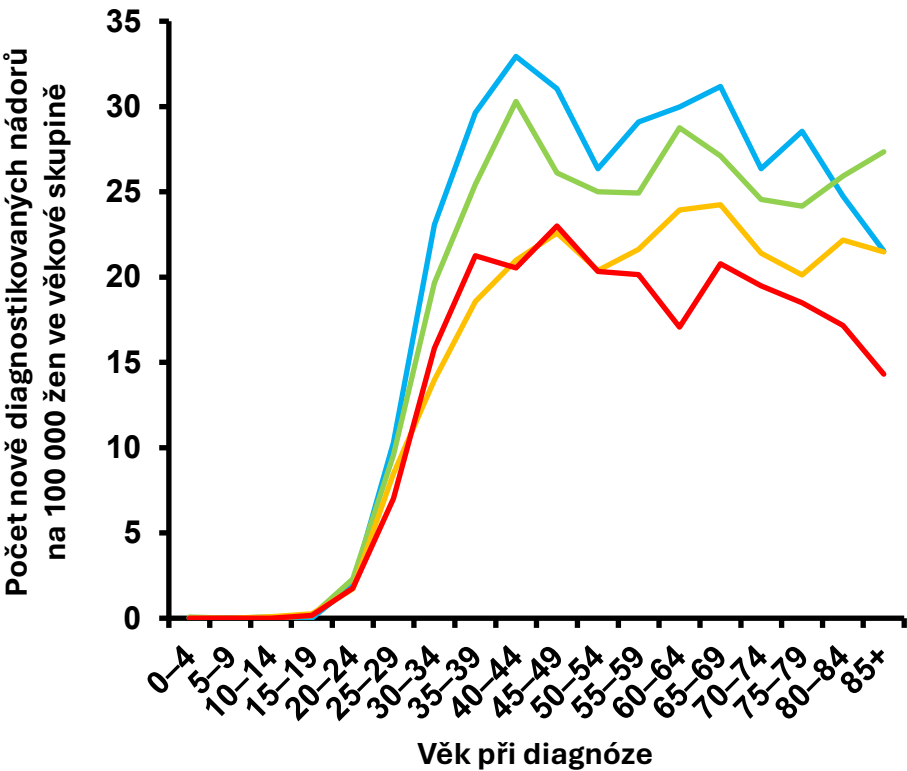
období 2019–2023, N = 771

Průměr 54 let
Medián 53 let
25%–75% kvantil 42–67 let

	počet ročně	% nově diagnostikovaných
mladší 35 let	80	10 %
mladší 45 let	243	32 %

Vývoj věkově specifické incidence v čase

Období stanovení diagnózy

- 2004–2008
- 2009–2013
- 2014–2018
- 2019–2023

V těhotenství se dozvěděla, že má rakovinu děložního čípku. Navzdory chemoterapii porodila zdravého chlapečka

Marek Tereba

+ sledovat 178

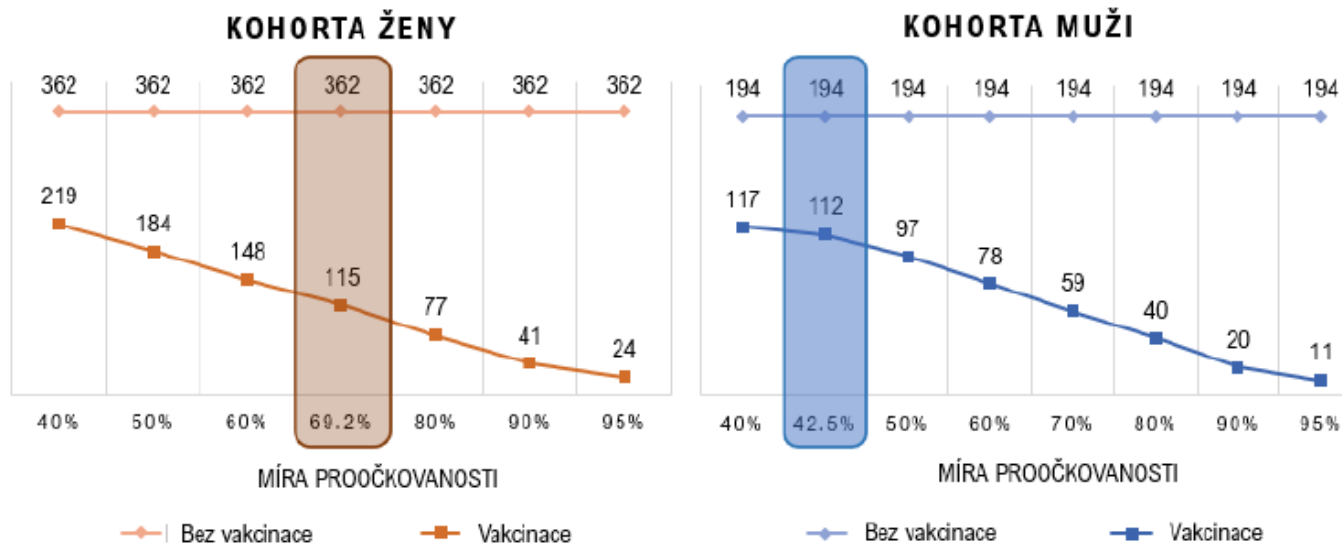

Včera 16. 9., 10:21

Když Míše během těhotenství zazněla z úst lékařů diagnóza rakoviny děložního čípku, zhroutil se jí svět. V jednu chvíli se radovala z očekávání miminka, v další čelila obavám o vlastní život. Rozhodla se však, že se nevzdá. Přivedla na svět zdravého chlapečka a po měsících vyčerpávající léčby dnes může říct, že je zdravá a žije naplněný život po boku rodiny.

- **Vakcinace proti HPV generuje QALY = roky života v plném zdraví, mužům i ženám**
Vakcinace snižuje počet ztracených roků života pro předčasnou úmrtnost ve srovnání s očekávatelnou délkou života
Čím vyšší proočkovanost, tím se dále snižuje úmrtnost

Počet úmrtí na rakovinu

U 11-letých může **zvýšení proočkovanosti na 90%** (z nyníšších 69,2% u dívek a 42,5% u chlapců) **zabránit dalším 74 úmrtí u dívek (41 vs 115) a dalším 92 u chlapců (20 vs 112)**

**Očkování proti lidským papilomavirům (HPV)
je zásadní prevencí relativně širokého spektra zhoubných nádorů.**

**Na základě podnětu senátorů schválila sněmovna rozšíření hrazeného
očkování
na věkový interval 11 – 15 let:**

**VZ Senátu svým pozměňovacím návrhem přispěl ke změně zákona č.
48/1997 Sb. a od ledna 2024 je očkování proti HPV plně hrazeno
z veřejného zdravotního pojištění všem dětem od dovršení 11 do
dovršení 15 let. Rodiče a děti tak získali více času na komunikaci
s lékařem a využití možnosti plně hrazeného očkování.**

Historie úhrady očkování proti HPV v ČR

- Pracovní skupina pro očkování proti lidským papilomavirům ČLS JEP dne 12. prosince **2006** přijala usnesení:

„Základním pilířem vakcinační politiky by mělo být očkování prepubertálních dívek. Navrhujeme očkovat všechny dívky ve věku 12 či 13 let, a to třemi dávkami vakcíny, které budou aplikovány v intervalu 1 či 2 měsíce (2. dávka) a 6 měsíců (3.dávka). Očkování by mělo být zahájeno v roce 2007(či nejpozději v roce 2008) a mělo by zahrnout všechny dívky narozené v roce 1996, resp. 1995. Toto očkování by bylo synchronizováno s pravidelnými preventivními prohlídkami prováděnými pediatry a mělo by být hrazeno v celém rozsahu zdravotními pojišťovnami či ze státních zdrojů.“

- NIKO schválilo 31. března **2011** stanovisko pěti odborných společností:
Zařazení HPV vakcinace do národního imunizačního schématu považována za jedno z prioritních byla doporučena plošná HPV vakcinace pro věkovou kategorii 13-14letých dívek. Jako optimální je považováno zahájit očkování ještě před zahájením pohlavního života.
- Očkování proti HPV hrazené ze zdravotního pojištění od 1. 4. **2012** 13-14 let pro dívky
- Od 1.1.**2018** hrazené i pro chlapce

HPV vakcinace v ČR, vývoj a nové možnosti pro rok 2024

- **2012:** očkování dostupné **pro dívky**
- **2018:** očkování hrazené **pro chlapce**
- **2022:** plně hrazené všechny 3 vakcíny dostupné na českém trhu
- **2024: rozšíření úhrady pro děti od 11 do dovršení 15 let**

➤ Příspěvky zdravotních pojišťoven

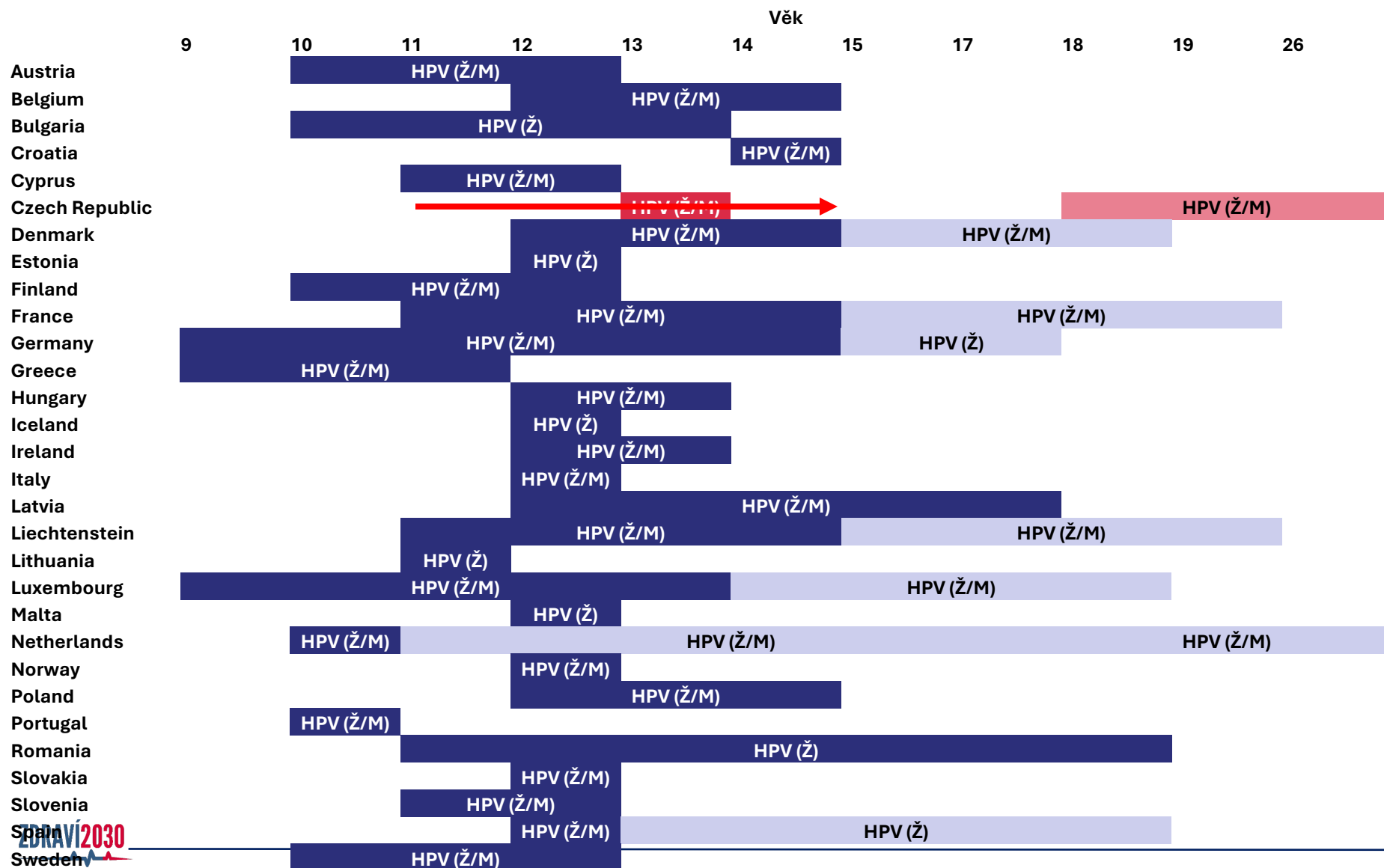
Pozměňovací návrhy

senátorů K. Zitterbarta, R. Krause, L. Kantora, O. Šimetky, B. Procházky, T. Fialy a I. Trešla

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

(senátní tisk 78)

Mezinárodní srovnání: rozšířením věkového intervalu hrazeného očkování se ČR zařadila po bok většiny vyspělých států

Zdroj dat o ostatních zemích: ECDC

Doporučení pro danou věkovou skupinu

Catch-up (při vynechání předchozích dávek)

V ČR je hrazeno očkování a úhrada léčivých přípravků obsahujících očkovač látky pro očkování proti lidskému papilomaviru, **je-li očkování zahájeno od dovršení třináctého do dovršení čtrnáctého roku věku** pojištěnce; hrazenou službou je dále i očkování provedené po uplynutí lhůty stanovené v tomto ustanovení, pokud došlo k odložení aplikace jedné nebo více dávek očkovačích látek z důvodu zdravotního stavu pojištěnce hrazené očkovač látky schvaluje Ministerstvo zdravotnictví a zveřejňuje je formou sdělení ve Sbírce zákonů,

Hrazené očkování ve věku 11 – 15 let započalo ihned po začátku roku 2024 a počet takto očkovaných dívek trvale narůstal.

Zdroj: NRHZS 2010 – 9/2024, ISIN červenec 2023 - 2025; aktualizováno 2. 4. 2025;

Dívky

Σ 96 167 dávek v roce 2024

 Věk 11 – 12 let
20 039 dávek (21 %)

 Věk 13 let
62 456 dávek (65 %)

 Věk 14 let
13 627 dávek (14 %)

Věk 11 – 12 let		Věk 13 let	Věk 14 let
Leden	725	5 878	1 282
Únor	991	4 879	1 152
Březen	1 249	5 703	1 197
Duben	1 655	6 524	1 421
Květen	1 706	6 183	1 368
Červen	1 943	5 364	1 212
Červenec	1 262	3 369	789
Srpen	1 600	4 059	847
Září	2 318	6 082	1 367
Říjen	2 483	5 880	1 205
Listopad	2 445	5 115	1 079
Prosinec	1 662	3 420	753

Hrazené očkování ve věku 11 – 15 let započalo ihned po začátku roku 2024 a počet takto očkovaných chlapců narůstá.

Zdroj: NRHZS 2010 – 9/2024, ISIN červenec 2023 - 2025; aktualizováno 2. 4. 2025;

Chlapci

Σ 71 076 dávek v roce 2024

 Věk 11 – 12 let
13 053 dávek (18 %)

 Věk 13 let
46 501 dávek (65 %)

 Věk 14 let
11 522 dávek (16 %)

Věk 11 – 12 let		Věk 13 let	Věk 14 let
Leden	424	4 301	1 008
Únor	555	3 537	944
Březen	820	4 327	1 055
Duben	1 071	4 857	1 145
Květen	1 093	4 577	1 166
Červen	1 284	3 988	1 115
Červenec	846	2 501	662
Srpen	1 065	3 047	698
Září	1 530	4 458	1 078
Říjen	1 583	4 402	1 079
Listopad	1 611	3 924	935
Prosinec	1 171	2 582	637

Očkování dívek proti HPV: schéma analýzy

Očkování proti HPV je hrazeno pro dívky od 13 do 14 let od roku 2012.

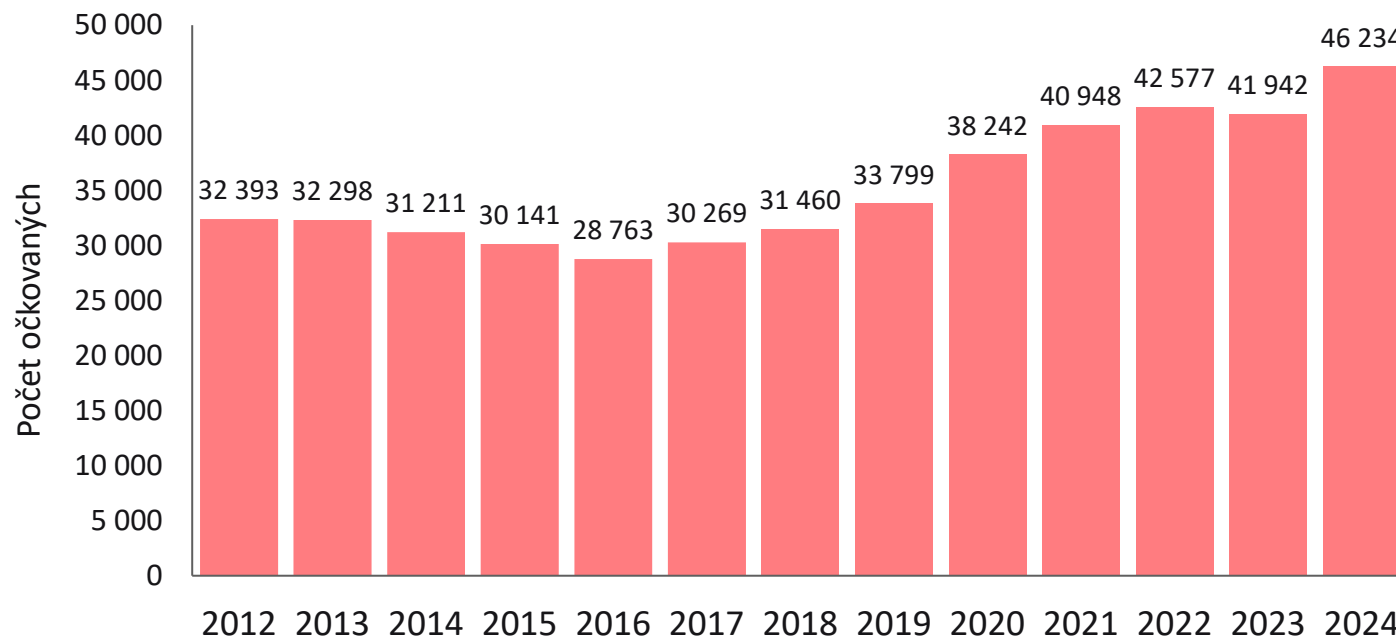
Očkování proti HPV je hrazeno pro dívky od 11 do 14 let od roku 2024.

Z pohledu hodnoceného roku 2024 lze hodnotit proočkovanost dívek narozených do roku 2010 včetně, tj. hodnotit dívky ve věku 13-14 let v roce očkování 2023

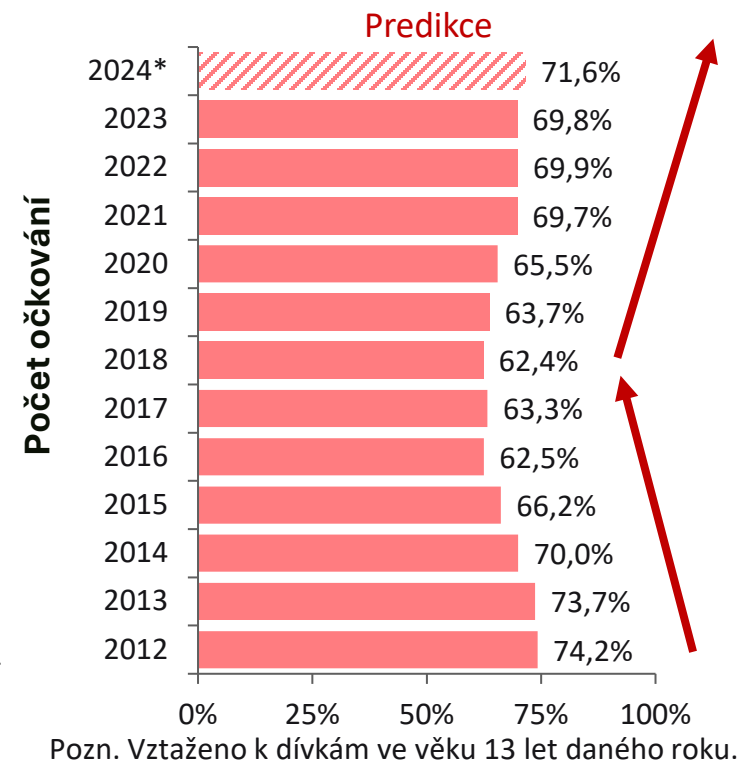
Období očkování		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Rok narození	2007	< 14 let	15 let	16 let	17 let	18 let	19 let	20 let	21 let
	2008	13 let	< 14 let	15 let	16 let	17 let	18 let	19 let	20 let
	2009	12 let	13 let	< 14 let	< 15 let	16 let	17 let	18 let	19 let
	2010	11 let	12 let	13 let	< 14 let	< 15 let	16 let	17 let	18 let
	2011	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	< 15 let	16 let	17 let
	2012	9 let	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	< 15 let	16 let
	2013	8 let	9 let	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	< 15 let

Narůstající proočkovanost proti HPV u dívek (13 – 14 let)

Počet očkovaných ve věku 13 let

Podíl primovakcinovaných dívek vzhledem k velikosti populaci ve věku 13 let (%)

Počet očkovaných v daném roce odpovídá klientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

* Proočkovanost za rok 2024 bude uzavřena po dohlášení dat zdravotních pojišťoven – validační krok k datům

Primovakcinace chlapců proti HPV: schéma analýzy

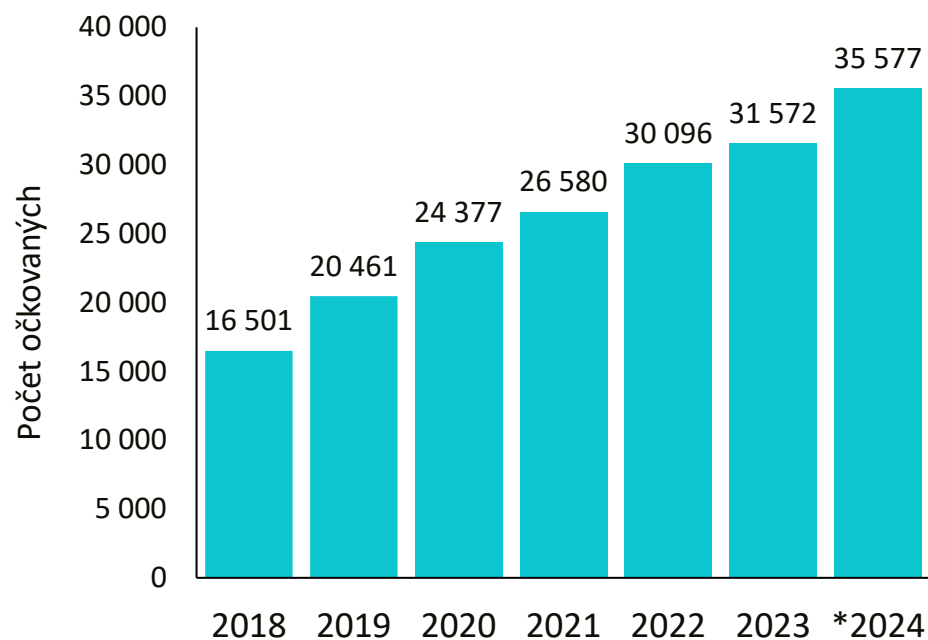
Očkování proti HPV je hrazeno pro dívky od 13 do 14 let od roku 2018.
Očkování proti HPV je hrazeno pro dívky od 11 do 14 let od roku 2024.

Z pohledu hodnoceného roku 2024 lze hodnotit proočkovanost chlapců narozených do roku 2010 včetně, tj. hodnotit chlapce ve věku 13-14 let v roce očkování 2023

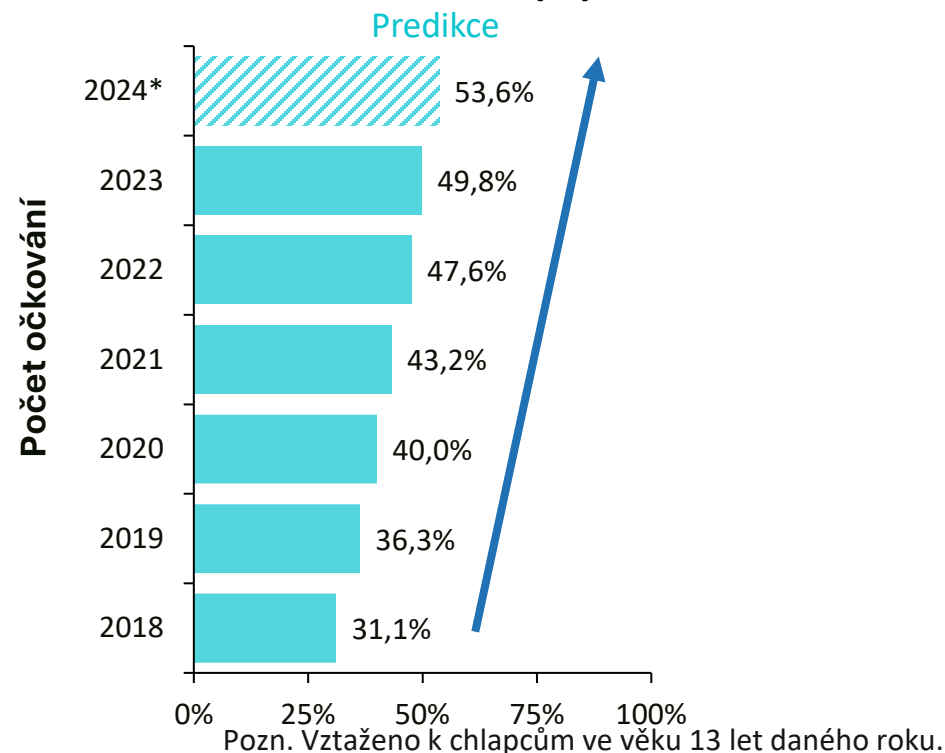
Období očkování		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Rok narození	2007	< 14 let	15 let	16 let	17 let	18 let	19 let	20 let	21 let
	2008	13 let	< 14 let	15 let	16 let	17 let	18 let	19 let	20 let
	2009	12 let	13 let	< 14 let	< 15 let	16 let	17 let	18 let	19 let
	2010	11 let	12 let	13 let	< 14 let	< 15 let	16 let	17 let	18 let
	2011	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	< 15 let	16 let	17 let
	2012	9 let	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	< 15 let	16 let
	2013	8 let	9 let	10 let	11 let	12 let	13 let	14 let	< 15 let

Narůstající proočkovanost proti HPV u chlapců (13 – 14 let)

Počet očkovaných ve věku 13 let

Podíl primovakcinovaných chlapců vzhledem k populaci ve věku 13 let (%)

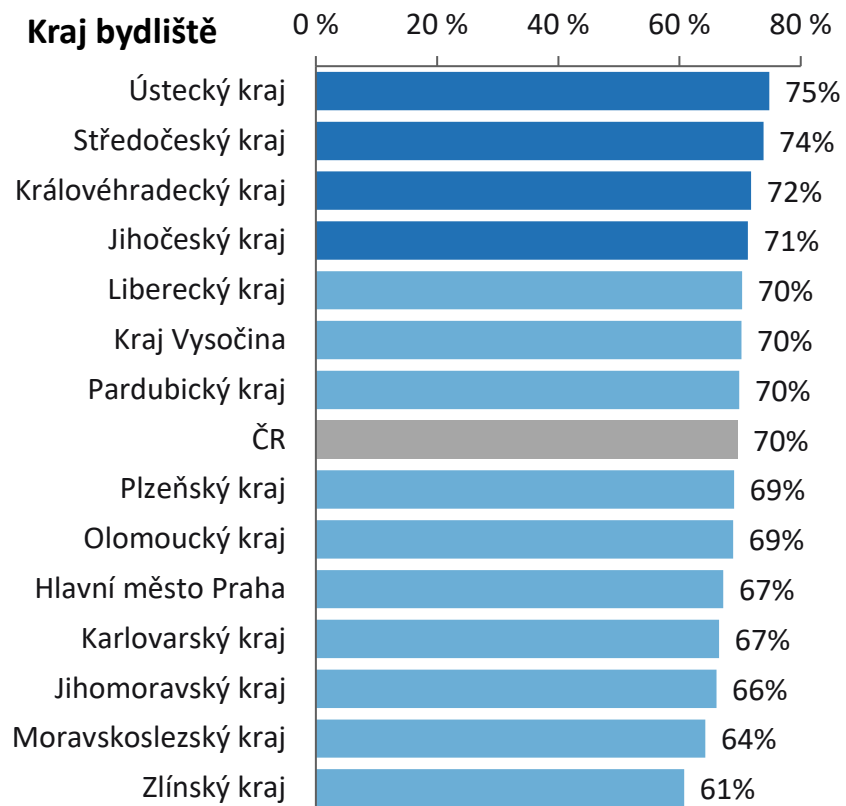

Počet očkovaných v daném roce odpovídá klientům, kteří v daném roce dosáhli 13 let a byli očkováni v daném nebo následujícím kalendářním roce.

Podíl primovakcinovaných ve vztahu k velikosti populace (2023)

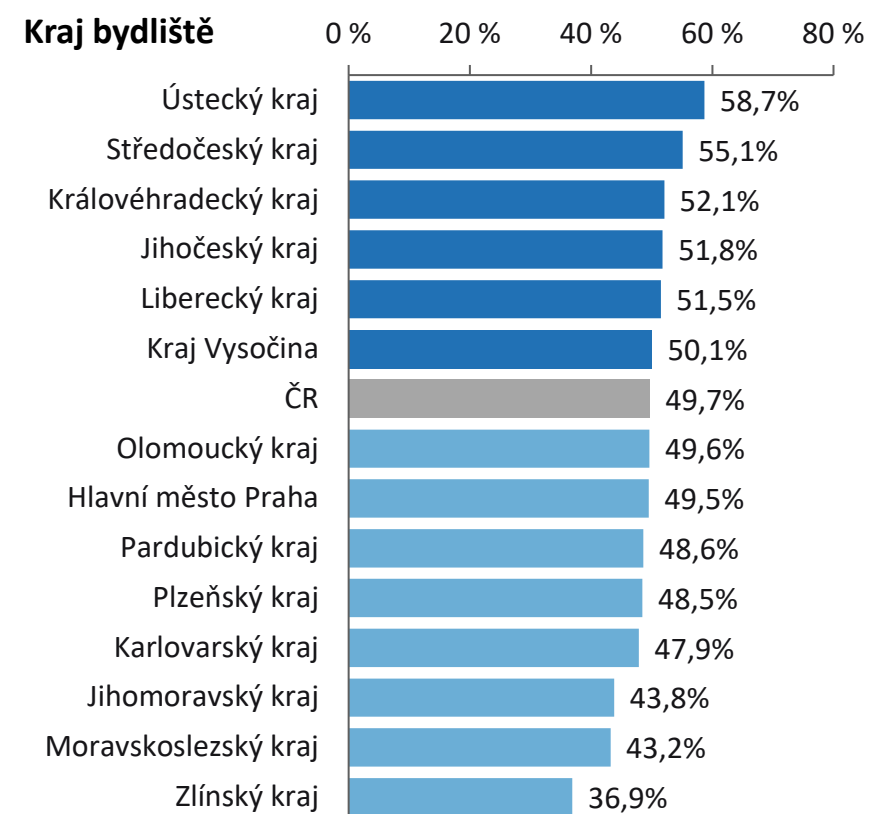
DÍVKY

Podíl primovakcinovaných pacientek
vzhledem k populaci žen ve věku 13 let (%)

CHLAPCI

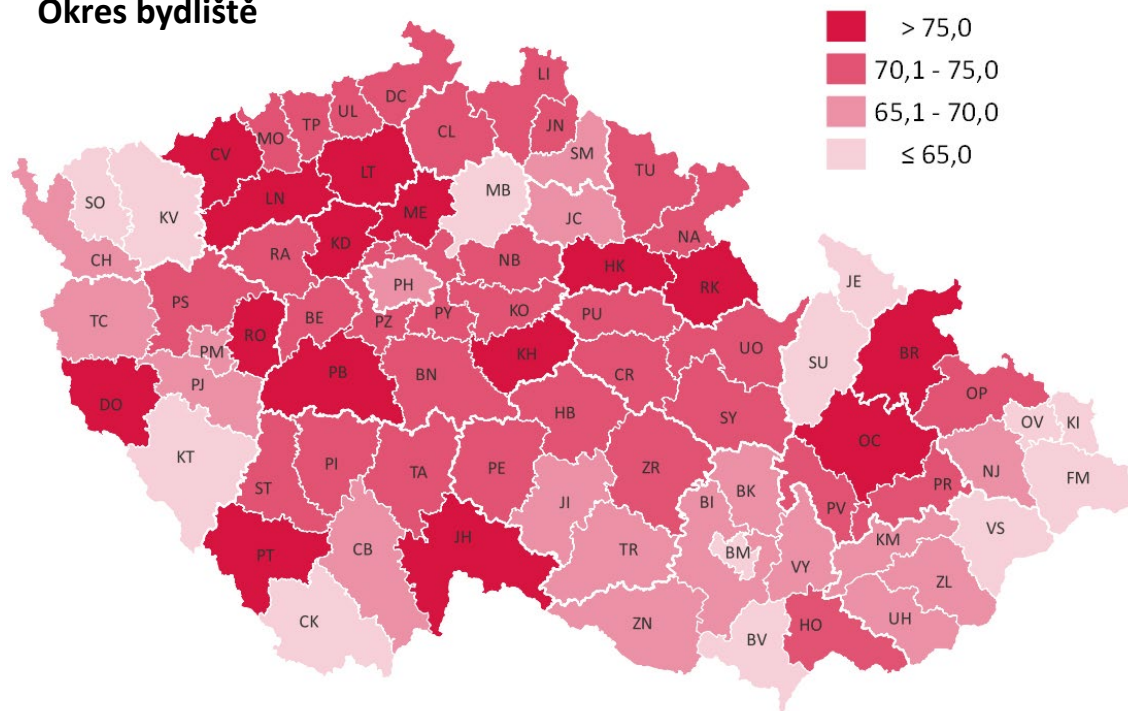
Podíl primovakcinovaných chlapců vzhledem
k populaci mužů ve věku 13 let (%)

Podíl primovakcinovaných ve věku 13 let ve vztahu k velikosti populace

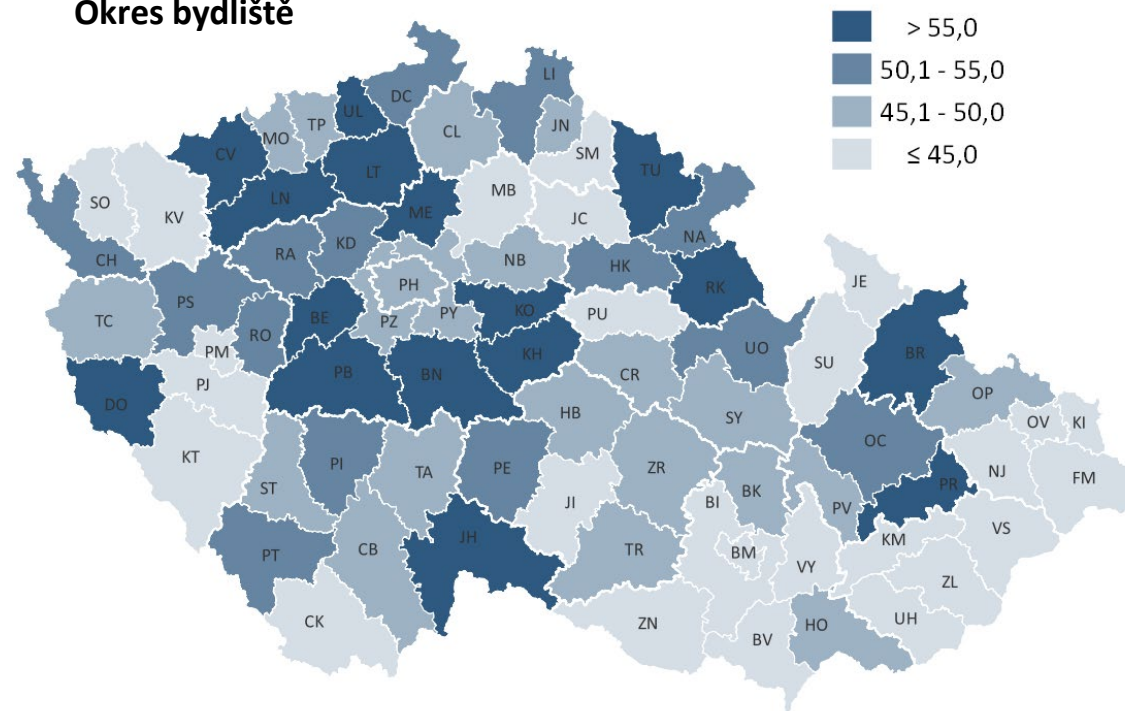
DÍVKY

Okres bydliště

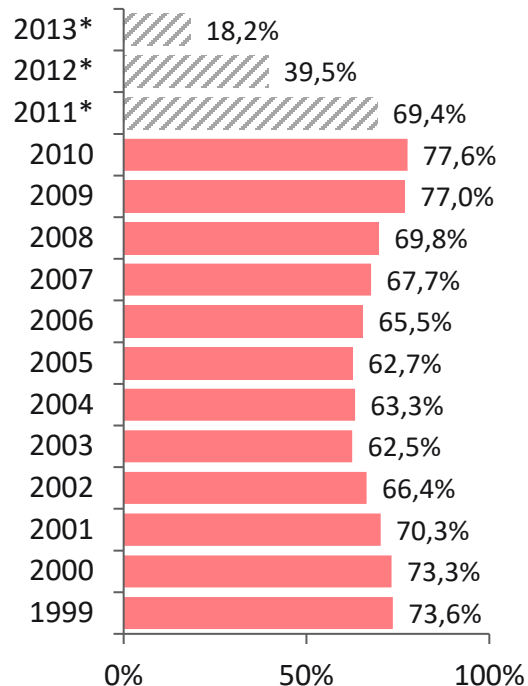
CHLAPCI

Okres bydliště

Proočkovanost dívek proti HPV

Podíl očkovaných
dívek s alespoň jednou
podanou vakcínou vzhledem k
narozeným v daném roce (%)

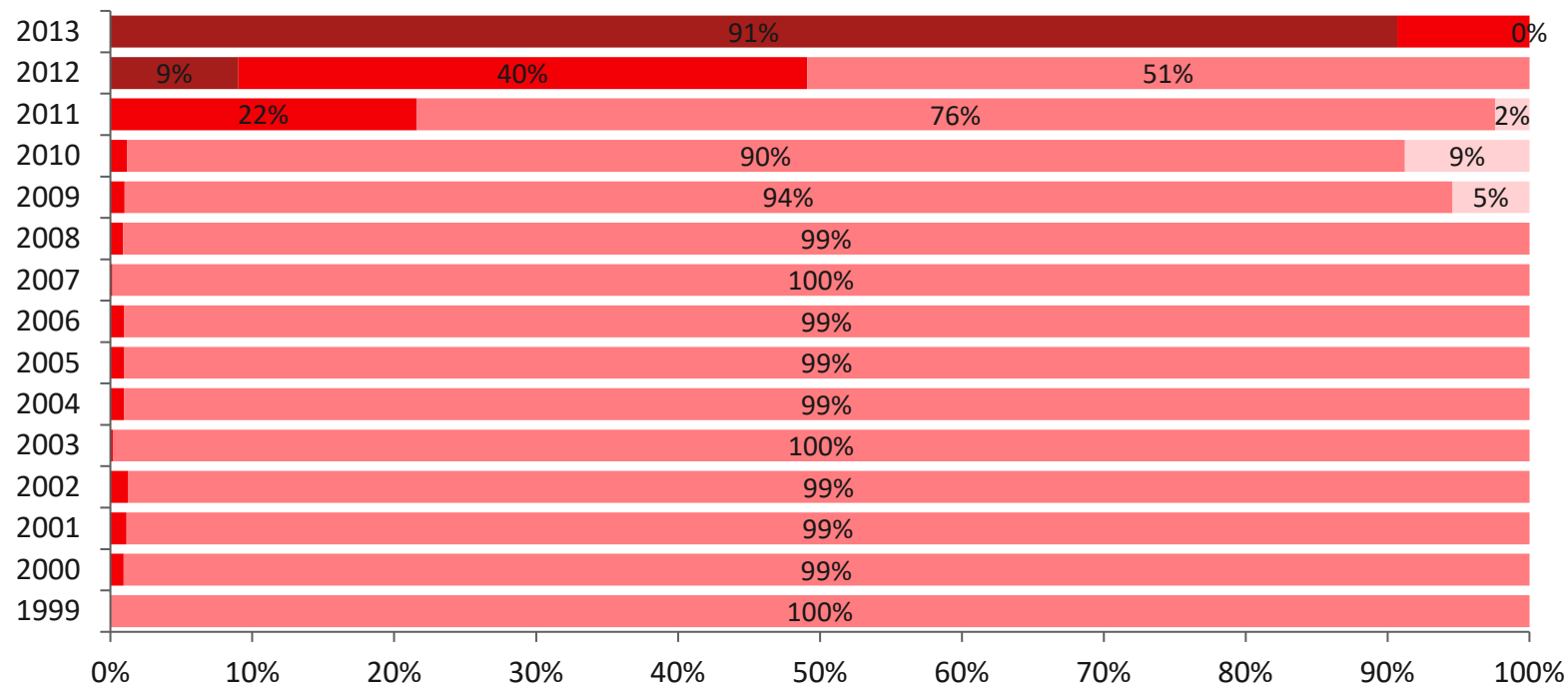
Rok
dokončeného
schéma
očkování

Rok narození

2024—2027
2024—2026
2024—2025
2023—2024
2022—2023
2021
2020
2019
2018
2017
2016
2015
2014
2013
2012

Rozdělení věku očkovaných
dívek s alespoň jednou podanou vakcínou

■ 11 let ■ 12 let ■ 13 let ■ 14 let

Zdroj: očkování NRHZS 2010 –2024, ISIN červenec 2023 - 2025; demografie ČSÚ

Proočkovanost = $\frac{\text{počet očkovaných dívek s alespoň jednou podanou dávkou dle narození}}{\text{počet dívek narozených v daném roce}}$

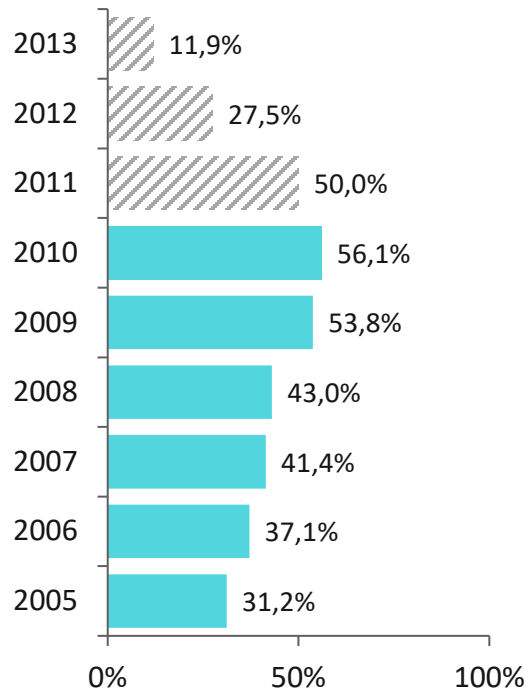
Metodika: Očkování se provádí od 11 do dovršení 15 let (do roku 2024 od 13 do dovršení 14 let)

*** Narození od roku 2011 zatím nemuseli očkování zahájit, tedy proočkovanost bude narůstat**

Lze předpokládat, že v důsledku nově nastavené metodiky očkování ve věku 11–14 let dojde k nárůstu proočkovanosti u těchto věkových kohort

Proočkovanost chlapců proti HPV

Podíl očkovaných chlapců s alespoň jednou podanou vakcínou vzhledem k narozeným v daném roce (%)

Rok dokončeného schéma očkování

Rok narození

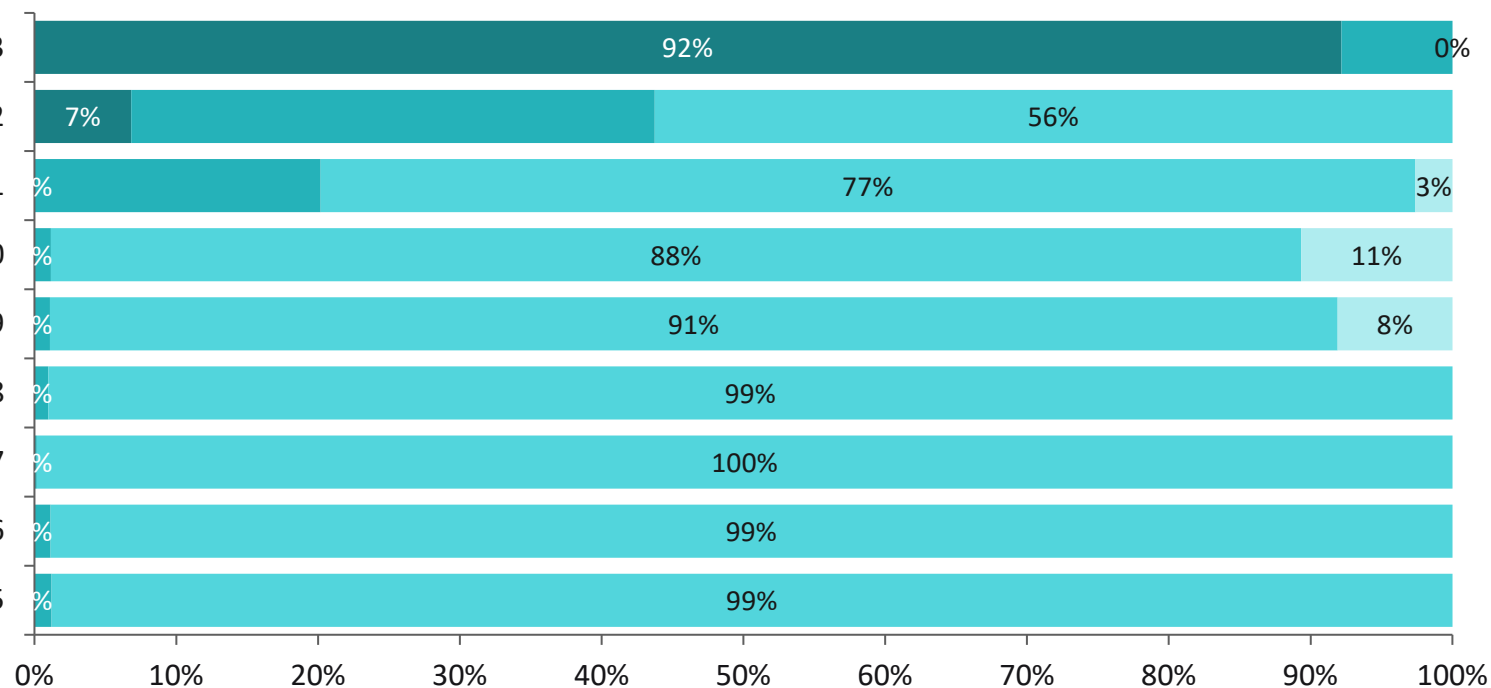
2024—2027
2024—2026
2024—2025
2023—2024
2022—2023
2021
2020
2019
2018

Rok narození

2013
2012
2011
2010
2009
2008
2007
2006
2005

Rozdělení věku očkovaných chlapců s alespoň jednou podanou vakcínou

■ 11 let ■ 12 let ■ 13 let ■ 14 let

Zdroj: očkování NRHZS 2010 –2024, ISIN červenec 2023 - 2025; demografie ČSÚ

Proočkovanost = $\frac{\text{počet očkovaných chlapců s alespoň jednou podanou dávkou dle narození}}{\text{počet chlapců narozených v daném roce}}$

Metodika: Očkování se provádí od 11 do dovršení 15 let (do roku 2024 od 13 do dovršení 14 let)

*** Narození od roku 2011 zatím nemuseli očkování zahájit, tedy proočkovanost bude narůstat**

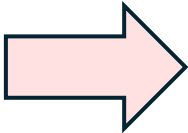
Lze předpokládat, že v důsledku nově nastavené metodiky očkování ve věku 11–14 let dojde k nárůstu proočkovanosti u těchto věkových kohort

Závěr - hrazené očkování ve věku 11 – 15 let započalo ihned po začátku roku 2024 a počet takto očkovaných dívek a chlapců v průběhu roku 2024 narůstal.

Dívky

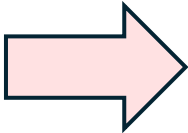
Týden 1/2024

Věk	
11	23 (1,9 %)
12	46 (3,7 %)
13	928 (75,3 %)
14	235 (19,1 %)

Týden 42/2024

Věk	
11	314 (13,8 %)
12	284 (12,5 %)
13	1 401 (61,5 %)
14	280 (12,3 %)

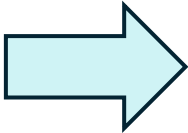

Týden 49/2024

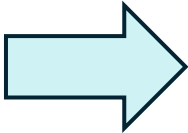
11	311 (15,9 %)
12	303 (15,5 %)
13	1 103 (56,2 %)
14	244 (12,4 %)

Chlapci

Věk	
11	13 (1,5 %)
12	19 (2,1 %)
13	698 (78,4 %)
14	160 (18,0 %)

Věk	
11	180 (10,6 %)
12	179 (10,6 %)
13	1 084 (64 %)
14	251 (14,8 %)

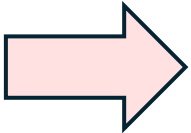
11	230 (15,2 %)
12	189 (12,5 %)
13	877 (57,8 %)
14	220 (14,5 %)

Hrazené očkování ve věku 11 – 15 let započalo ihned po začátku roku 2024 a počet takto očkovaných dívek a chlapců v průběhu roku 2025 narůstal.

Dívky

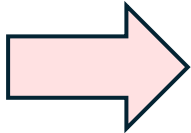
Týden 1/2025

Věk	
11	346 (15,9 %)
12	216 (9,9 %)
13	1 063 (48,8 %)
14	242 (11,1 %)

Týden 11/2025

Věk	
11	360 (15,1 %)
12	273 (11,5 %)
13	1 248 (52,5 %)
14	237 (10,0 %)

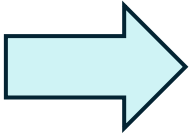

Týden 35/2025

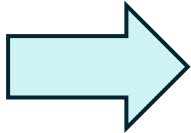
Věk	
11	491 (18,9 %)
12	276 (10,6 %)
13	1 211 (46,6 %)
14	295 (11,3 %)

Chlapci

Věk	
11	186 (12,0 %)
12	147 (9,5 %)
13	825 (53,2 %)
14	191 (12,3 %)

Věk	
11	250 (14,9 %)
12	151 (9,0 %)
13	884 (52,6 %)
14	231 (13,7 %)

Věk	
11	304 (16,9 %)
12	206 (11,5 %)
13	916 (50,9 %)
14	187 (10,4 %)

Spolufinancováno
Evropskou unií

Očkování proti lidskému papilomaviru (HPV)

	Pohlaví	Počet osob v kapitaci dle dovršeného věku v roce 2024					Z nich pokryto očkováním proti HPV				
		11	12	13	14	15	11	12	13	14	15
Vaše ordinace	Chlapci	29	21	27	27	31	0,0 %	0,0 %	25,9 %	51,9 %	48,4 %
	Dívky	27	30	26	33	31	0,0 %	0,0 %	73,1 %	78,8 %	90,3 %
Česká republika	Chlapci	56 074	56 895	57 158	61 112	61 091	7,8 %	4,1 %	40,1 %	51,1 %	52,8 %
	Dívky	53 271	54 556	54 335	57 857	58 800	11,6 %	7,7 %	55,6 %	71,3 %	75,2 %

Zdroj dat: Od roku 2010 je zdrojem dat Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHZS), od roku 2023 je zároveň využíván Vakcinační modul Informačního systému infekčních nemocí (e-vakcinace ISIN), ve kterém jsou data zaznamenávána v reálném čase. Od roku 2023 se jedná o kombinaci výše zmíněných datových zdrojů, a tedy také o kombinaci hrazených a nehrazených vakcín.

Limitace: Výhodou vakcinačního modulu je zaznamenání dat v reálném čase. Pro validaci hrazených vakcín je však nutné využít data NRHZS, která neposkytují údaje v reálném čase. Z tohoto důvodu nejsou údaje za recentní období validovány z pohledu správnosti vyplnění úhrady vakcinace. Je vhodné je považovat za předběžné.

Počet osob v kapitaci dle věku: počet osob z kapitačních plateb ke konci roku 2024, které v roce 2024 dosáhly daného věku.

Z nich pokryto očkováním proti HPV: podíl osob, které v roce 2024 dosáhly daného věku, a kterým byla doposud vykázána alespoň první dávka vakcíny proti lidskému papilomaviru (ATC skupina J07BM).